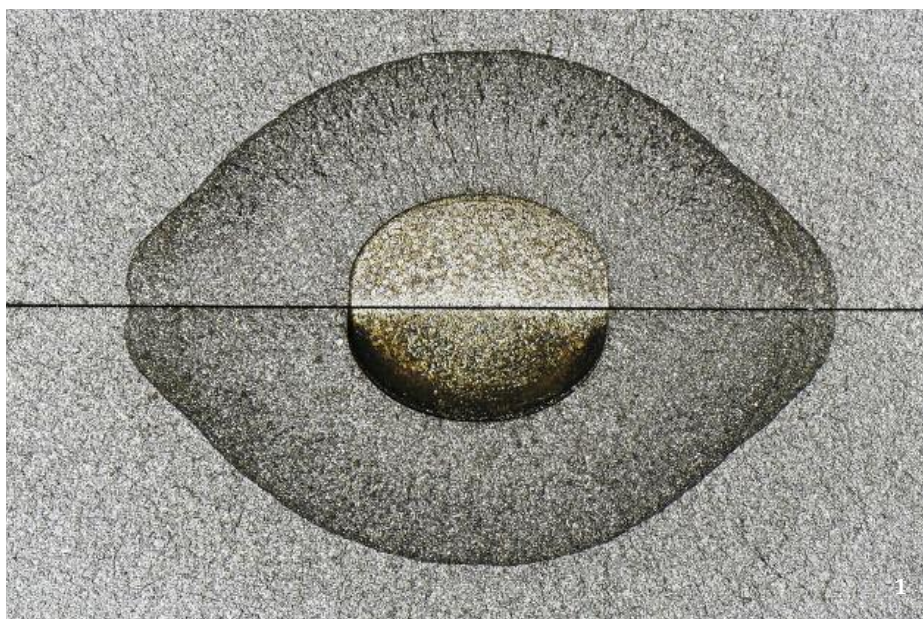


Věda fotogenická – popularizace v Akademii věd 2023

Do 10. ročníku soutěže Věda fotogenická bylo v tomto roce přihlášeno celkem 245 fotografií a 32 kreseb a ilustrací od 102 zaměstnanců z 31 pracovišť Akademie věd ČR. Odborná porota opět vybírala snímky do reprezentativního kalendáře Akademie věd 2024 a pro výstavu, která se koná od 27. listopadu 2023 do 31. ledna 2024 v budově AV ČR na Národní třídě v Praze. Prostřednictvím spojení vědy a umění by akademici chtěli přiblížit svou práci i poslání naší největší vědecké instituce – Akademie věd. Vedle hlavní kategorie bývají hodnoceny i kategorie vedlejší, jejichž zaměření se v jednotlivých ročnících soutěže mění. Letos šlo o téma Věda praktická i nepraktická. Napříč kategoriemi pak porota vybírala nejlepší fotografii za jednotlivé vědní oblasti (I. oblast věd o neživé přírodě, II. vědní oblast o živé přírodě a chemických věd a III. oblast humanitních a společenských věd). Cenu za vybraná díla udělila rovněž Akademická rada AV ČR a veřejnost se zúčastnila on-line hlasováním o nejlepší fotografii a též v kategorii Kresba a ilustrace.

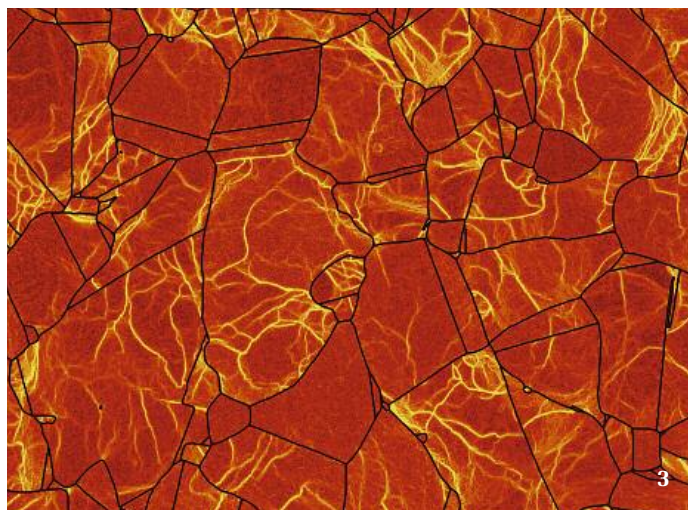


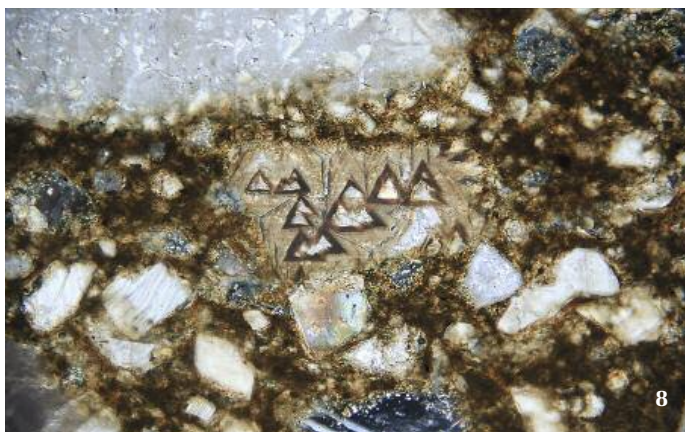
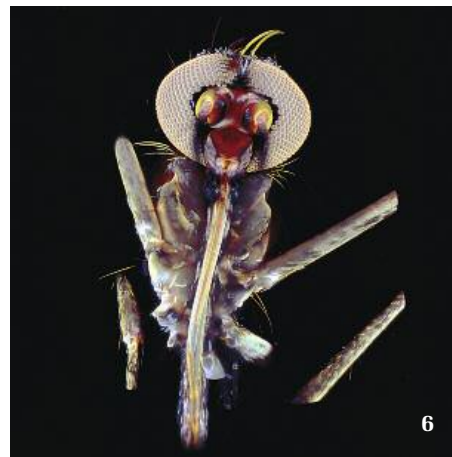
- 1 Životní forma železa. Foto D. Tichoně, Ústav fyziky materiálů. Hlavní kategorie (1. místo)
- 2 Predátorství brouků. Foto P. O. Hoenle, Biologické centrum. Hlavní kategorie (3. místo)
- 3 Žhavé dislokace. Foto Š. Gamanov, Ústav fyziky materiálů. Cena odborné poroty Nejlepší fotografie za I. vědní oblast věd o neživé přírodě
- 4 Stromy dračí krve v ohrožení. Foto L. Synek, Ústav experimentální botaniky. Hlavní kategorie (2. místo) a Cena Akademické rady AV ČR
- 5 až 7 Sršeň (obr. 5), Sleduji tě! (6) a Chlupáč (7). Foto J. Černý, Ústav molekulární genetiky. Cena odborné poroty Nejlepší fotografie za II. vědní oblast o živé přírodě a chemických věd
- 8 Mayská keramika. Foto K. Slavíček, Archeologický ústav. Cena odborné poroty Nejlepší fotografie za III. vědní oblast humanitních a společenských věd
- 9 Házení lopatou. Foto P. Lisý, Geologický ústav. Vedlejší kategorie Věda praktická i nepraktická (1. místo)

Ceny na vernisáži konané 27. listopadu 2023 předávali předsedkyně Akademie věd Eva Zažímalová, členka Akademické rady AV ČR Markéta Pravdová a místo předseda Fóra Věda žije! Michael Komm.

Vítězem hlavní kategorie soutěže se stal snímek Životní forma železa Dušana Tichoně z Ústavu fyziky materiálů. Jako druhá se umístila fotografie nazvaná Stromy dračí krve v ohrožení od Lukáše Synka z Ústavu experimentální botaniky – snímek získal také Cenu Akademické rady AV ČR, a jako třetí byla oceněna fotografie Beetle Predation (Predátorství brouků) od Philippa Otto Hoenleho z Biologického centra. Hlavní kategorie představuje fotografie s vědeckou tematikou, které zachycují objekty a procesy poznání živé a neživé přírody, jevy nebo činnosti související s prací zaměstnanců a zaměstnankyň ústavů Akademie věd. Snímek nesmí být starší dvou let a nemohl být již dříve využit v kalendářích vědeckých institucí.

Ve vedlejší kategorii Věda praktická i nepraktická cenu za nejlepší fotografii získal Pavel Lisý z Geologického ústavu za momentku z terénní práce v Súdánu Házení lopatou. Soutěžící se v této kategorii mohli zaměřit např. na dokumentaci svého vědeckého přístupu k řešení praktických



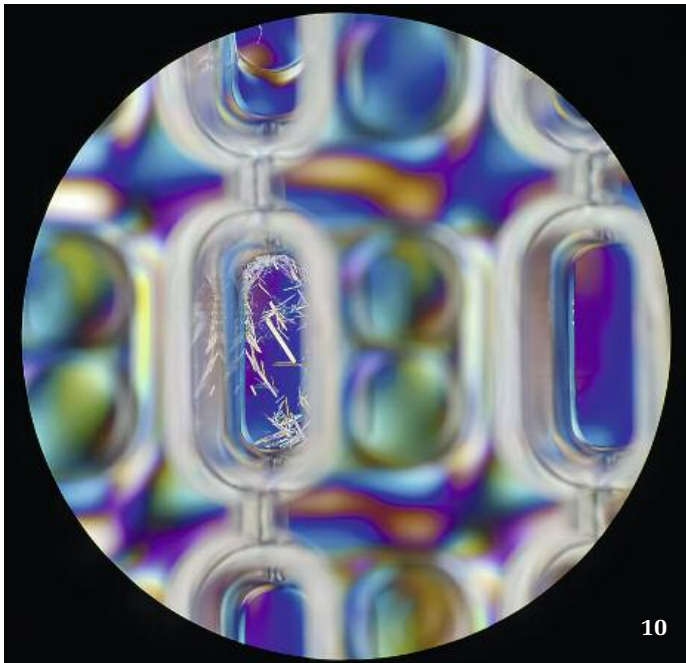


otázek v běžném životě nebo poukázat na originální řešení, které je důvtipné či nikoli. Stáří soutěžní fotografie nebylo v tomto případě omezeno.

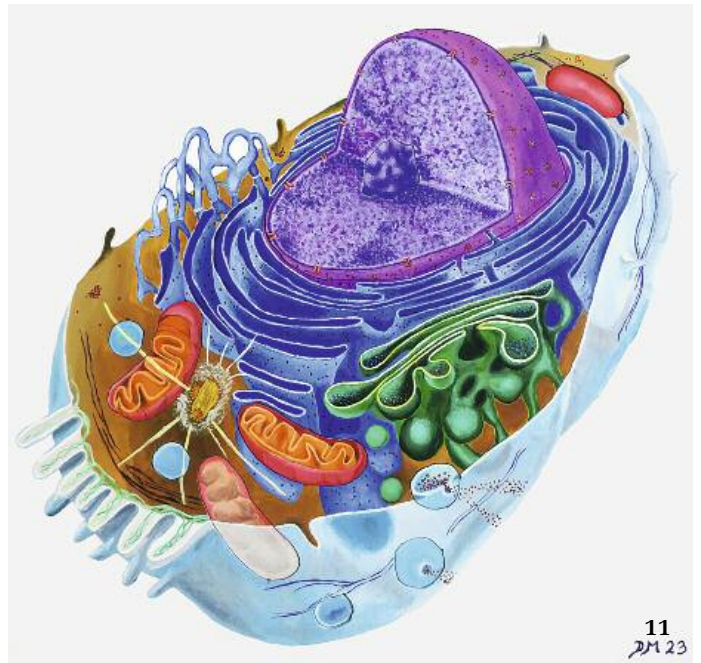
Porota dále ocenila fotografie ve všech třech vědních oblastech Akademie věd ČR: za I. vědní oblast byl vybrán snímek Žhavé dislokace Štěpána Gamanova z Ústavu fyziky materiálů, za II. vědní oblast soubor tří fotografií Sršeň, Sleduji tě! a Chlupáč od Jiřího Černého z Ústavu molekulární genetiky, za III. vědní oblast obrázek Mayská keramika Karla Slavíčka z Archeologického ústavu v Brně.

Vyhlášeny byly i výsledky on-line hlasování na sociálních sítích – Instagramu Vědy fotogenické v kategorii Kresba a ilustrace a na Facebooku AV ČR za nejlepší fotografii. U veřejnosti tak uspěla kresba s názvem Nastupovat! autorky Marije Milosavljević z Biologického centra (získala 267 hlasů) a fotografie Rmen barvířský v plném květu od Dany Dvořáčkové-Malé z Historického ústavu (102 hlasů).





10



11
21 23



12



13



14



15

10 Polarizovaný pohled. Krystaly soli pod mikroskopem. Foto A. Smith, Ústav organické chemie a biochemie.

Vedlejší kategorie Věda praktická i nepraktická (2. místo)

11 Sestav buňku. Orig. D. Mareková, Ústav experimentální medicíny. Vkládací model živočišné buňky, akryl na dřevě – vyrobeno pro festival Veletrh vědy.

Ukázka z Kategorie kresba a ilustrace
12 Po čem šlapeme. I takto lze veřejnosti předávat poznatky o životě v půdě. Foto J. Hardt, Biologické centrum.

Vedlejší kategorie Věda praktická i nepraktická (3. místo)

13 Rmen barvířský v plném květu. Foto D. Dvořáčková-Malá, Historický ústav. Nejlepší v on-line hlasování

14 Nastupovat! Orig. M. Milosavljević, Biologické centrum. Foretické druhy roztočů používají jiné členovce k osobní přepravě. Cena v on-line hlasování

15 Vznik nového života u nás na ústavu. Foto V. Stolpyrova, Ústav organické chemie a biochemie. Snímek se umístil v semifinále soutěže.

Porota zvolila i 12 fotografií pro reprezentativní kalendář Akademie věd ČR na rok 2024 a dále 30 snímků, které si mohou zájemci prohlédnout na výstavě Věda fotografická v Galerii Věda a umění v budově AV ČR na Národní třídě v Praze od 27. listopadu 2023 do 31. ledna 2024. Otevřena je ve všední dny (10 až 18 hod., vstup zdarma).

K letošnímu 10. ročníku byla zároveň vydána kniha Cesta vědy ve fotografiích, 2014–2023 s českými a anglickými texty, představující vítěze všech ročníků.

Více na www.vedafotogenicka.cz